

УДК 528.04

Ю. КАРПІНСЬКИЙ¹, В. ПАЩЕНКО²

¹ ДП Науково-дослідний інститут геодезії і картографії, вул. Велика Васильківська, 69, Київ, 03150, Україна, +380442870684, ел. пошта: karp@gki.com.ua

² Українське географічне товариство, Київський відділ, просп. Академіка Глушкова, 2а, Київ, 03127, Україна, +380445213579, ел. пошта: vraschenko@ukr.net

МИКОЛІ ОЛЕКСАНДРОВИЧУ ТРЮХАНУ – 70

Висвітлено наукову і виробничу діяльність відомого фахівця М. Трюхана

Здобувши незалежність, Україна в усіх державницьких сферах потребувала надійних фахівців: обізнаних, досвідчених – і непохитно патріотичних. Непрості реалії договірно-правового оформлення державних кордонів вимагали послідовного відстоювання інтересів України. Із фахівців-картографів знадобилися ті, хто мав незламний внутрішній стрижень: ішлося про територію держави, де підступки недопустимі.

Таким на той час був Микола Олександрович Трюхан. Він народився 17 лютого 1950 р. в с. Чорнобай на Полтавщині (тепер це райцентр Черкаської області) у сім'ї службовців. У 1967 р. закінчив Драбівську середню школу і вступив на географічний факультет Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка. Закінчив його за спеціальністю “Картографія” в 1972 р.

Усе трудове життя робота М. Трюхана була пов'язана із Підприємством № 13 Головного управління геодезії та картографії при Раді Міністрів

СРСР (з 1991 р. – Українське аерогеодезичне підприємство) та з одним із наступників підприємства – Науково-дослідним інститутом геодезії і картографії (НДІГК). З 1972 до 1982 рр. працював інженером-картографом, старшим редактором експедиції № 245. У 1982–1998 рр. – старшим, провідним, головним редактором карт, начальником редакційного відділу підприємства. З 1998 р. дотепер працює заступником директора з питань картографії Науково-дослідного інституту геодезії і картографії.

Із 1993 р. М. Трюхан – член і експерт українських державних делегацій із делімітації та демаркації державного кордону України. Здійснював картографо-геодезичне забезпечення договірно-правового оформлення кордону із Республікою Білорусь, Республікою Молдова, Російською Федерацією, Румунією; під його керівництвом підготовлені додатки до державних договорів про кордон – альбоми карт і протоколи-описи (опис) державного кордону з Республікою Білорусь, Республікою Молдова, сухопутної ділянки державного кордону із Російською Федерацією. Особливо треба відзначити велику п'ятирічну роботу з делімітації сухопутної ділянки державного кордону з Російською Федерацією, коли доводилося захищати інтереси держави у жорсткому протистоянні.

Микола Олександрович був науковим керівником і членом творчих груп з розроблення нормативних документів у галузі геодезії та картографії: “Основних положень створення та оновлення топографічних карт” масштабів 1:10 000, 1:25 000, 1:50 000, 1:100 000, 1:200 000, 1:500 000, 1:1 000 000, “Умовних знаків для топографічної карти масштабу 1:10 000”, “Умовних знаків для топографічних карт” масштабів 1:25 000, 1:50 000, 1:100 000” та багатьох інших.

Був науковим керівником міжнародних картографічних проєктів “MapBSR” і “EuroGlobalMap”, відповідальним секретарем Технічного комітету 103 “Географічна інформація/геоматика”. Підготував понад 100 опублікованих і фондкових наукових праць із питань топографічної картографії, географічних назв, картографо-геодезичного забезпечення делімітації та демаркації державних кордонів тощо.

Українсько-молдовські переговори з демаркації кордону

Перевірка карти точки стику українського, білоруського і польського державних кордонів

На демаркації українсько-білоруського кордону

У 2000-х роках драматична ситуація склалась навколо острова Зміїного. Як відомо, дипломатичне добросусідство не є гарантією від територіальних претензій. Відомо, що вирішальними для розмежування морських просторів є конфігурація узбережжя країн та острови. Саме тому румунська сторона наполегливо називала “скелею” український острів Зміїний. Справа дійшла до Міжнародного суду ООН у Гаазі. За пропозицією Міністерства закордонних справ України Укргеодезкартографія доручила Науково-дослідному інституту геодезії і картографії провести наукове дослідження острова Зміїний.

Заступник директора НДІГК Микола Трюхан організував всебічне міжгалузеве дослідження з цієї

проблеми, залучивши десяток провідних науковців країни. Експедиція з двома докторами географічних наук провела польові дослідження острова. Унікальні матеріали, зібрані в результаті цих робіт, опубліковано у двох монографіях.

Коллективна монографія “Острів Зміїний. Природа і люди” переконливо розвінчувала міф про “скелю”, – зокрема і на суді в Гаазі. Звісно, справу було виграно. Її наукове обґрунтування, організоване і здійснене за безпосередньої участі Миколи Трюхана, було незаперечним і бездоганним.

За його участі із картографо-геодезичним обґрунтуванням визначено геопросторовий (“географічний”) центр України у селі Мар’янівка біля Шполи на Черкащині.

М. О. Трюхана неодноразово відзначали державними нагородами: Подякою та Почесною грамотою Кабінету Міністрів України із врученням пам’ятного знака, Почесною грамотою і відомчим знаком Міністерства закордонних справ, відомчим знаком Міністерства транспорту, Почесною грамотою Мінекоресурсів, Почесною грамотою Укргеодезкартографії. Все це належно підсумовано наданим йому званням Почесного геодезиста України.

Микола Олександрович із вдячністю згадує своїх учителів і наставників: університетських викладачів О. Ф. Трембачева, А. С. Харченка і Б. П. Сергієнка, а на виробництві – старшого редактора карт С. М. Лещенка і головного інженера Підприємства № 13 П. М. Шевчука.

Професійні якості – компетентність, ерудиція, зібраність і системність у роботі, відповідальність і надійність, толерантність і чуйність у спілкуванні з людьми, багатий спектр наукових і прикладних державницьки значущих здобутків – забезпечили М. Трюхану авторитет і глибоку повагу не лише поміж геодезичної та картографічної наукової громадськості країни, а й у багатьох вітчизняних і зарубіжних державних службах і підприємствах, із якими співпрацюють НДІГК та Держгеокадастр.

Друзі й колеги, керівництво Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, однокурсники і кафедра геодезії та картографії географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка щиро й сердечно вітають Миколу Олександровича із ювілеєм і бажають йому ще багато продуктивних літ обробляти картографічну ниву – з добрим здоров’ям, усмішкою та сподіваннями на щедрий урожай.

Література

Трюхан М. О. (1999). Договірні-правове оформлення державного кордону України: стан, картографічне

забезпечення. *Український географічний журнал*, № 2, С. 3–5.

Карпінський Ю. О., Лященко А. А., Трюхан М. О. (1999). Концепція проекту створення геоінформаційної системи державного кордону – “ГІС Кордон” (у порядку обговорення). *Вісник геодезії та картографії*, № 1 (12), С. 42–44.

Дьогтяр А. М., Кривда М. В., Трюхан М. О., Целік В. О., Федунків О. М., Шевчук П. М. (2002). Умовні знаки для топографічної карти масштабу 1:10 000. Топографо-картографічна діяльність: законодавчі та нормативні акти. Ч. 2. Київ, Укргеодезкартографія, С. 496–564.

Карпінський Ю. О., Трюхан М. О., Лященко А. А., Шевченко В. О., Барановський В. Д., Грицевич В. М. (2004). Про результати наукових досліджень з визначення координат географічного центру території України. *Вісник геодезії та картографії*, Київ, № 2 (33). С. 66–69.

Трюхан М. О. (2005). Про технічні аспекти розмежування морських просторів держав. *Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва*: зб. наук. праць. С. 324–329.

Карпінський Ю. О., Шевченко В. О., Лященко А. А., Трюхан М. О., Барановський В. Д., Грицевич В. М. (2006). Визначення координат географічного центру території України. Державна картографо-геодезична служба України (1991–2000) / за ред. Р. І. Сосси. Київ: НДІГК, 376 с.: іл. С. 344–361.

Кисловський В. П., Трюхан М. О. (2011). Морські зони національної юрисдикції України. *Вісник геодезії та картографії*, № 6, С. 20–25.

Ніколаєнко Д. В., Пашенко В. М., Трюхан М. О. та ін. (2008). Острів Зміїний. Природа і люди / наук. ред. В. М. Пашенко. Київ: НДІГК, 304 с.: 533 іл.

Україна. Адміністративно-територіальний устрій: офіц. видання (2012) / упор. М. О. Трюхан та ін. Київ: НДІГК, 775 с.

Комп’ютерна програма “Геопортал” Адміністративно-територіальний устрій України” / Ю. О. Карпінський, А. А. Лященко, А. Г. Черін, М. О. Трюхан, Р. В. Осьмак, М. В. Горковчук, Р. О. Зіненко, О. П. Ревенко; Державна служба інтелектуальної власності України. Свідцтво про реєстрацію авторських прав на твір № 61298. Дата реєстрації 19.08.2015.

Стецюк М. П., Трюхан М. О. (2015). Методологічні підходи щодо землевпорядних та топографо-геодезичних робіт із встановлення і облаштування державного кордону України. *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель*, № 1, С. 35–43.

Y. KARPINSKY¹, V. PASHCHENKO²

¹ Research Institute of Geodesy and Cartography, 69, Velyka Vasylkivska str., Kyiv, 03150, Ukraine, +380442870684, e-mail: karp@gki.com.ua

² Ukrainian Geographical Society Kyiv Department, 2a, prospect Akademika Hlushkova, Kyiv, 03127, Ukraine, +380445213579, vpaschenko@ukr.net

THE 70TH ANNIVERSARY OF MYKOLA TRIUKHAN

The activities of famous specialist are highlighted.

References

Triukhan M. O. (1999). Dohovirno-pravove oformlennia derzhavnoho kordonu Ukrainy: stan, kartohrafichne zabezpechennia. *Ukrainskyi heohrafichnyi zhurnal*, No. 2, S. 3–5.

Karpinskyi Yu. O., Liashchenko A. A., Triukhan M. O. (1999). Kontsepsiia proektu stvorennia heoinformatsiinoi systemy derzhavnoho kordonu – “HIS Kordon” (u poriadku obhovorennia). *Visnyk heodezii ta kartohrafii*, No. 1 (12), S. 42–44.

Dohtiar A. M., Kryvda M. V., Triukhan M. O., Tselik V. O., Fedunkiv O. M., Shevchuk P. M. (2002). Umovni znaky dlia topohrafichnoi karty masshtabu 1:10 000. Topohrafo-kartohrafichna diialnist. zakonodavchi ta normatyvni akty. Ch. 2. K., Ukrheodezkartohrafiia, S. 496–564.

Karpinskyi Yu. O., Triukhan M. O., Liashchenko A. A., Shevchenko V. O., Baranovskyi V. D., Hrytsevych V. M. (2004). Pro rezultaty naukovykh doslidzhen z vyznachennia koordynat heohrafichnoho tsentru terytorii Ukrainy. *Visnyk heodezii ta kartohrafii*. Kyiv, No. 2 (33), S. 66–69.

Triukhan M. O. (2005). Pro tekhnichni aspekty rozmezhuvannia morskykh prostoriv derzhav. *Suchasni dosiahnennia heodezychnoi nauky ta vyrobnytstva*: zb. nauk. prats. Lviv, S. 324–329.

Karpinskyi Yu. O., Shevchenko V. O., Liashchenko A. A., Triukhan M. O., Baranovskyi V. D., Hrytsevych V. M. (2006). Vyznachennia koordynat heohrafichnoho tsentru terytorii Ukrainy. Derzhavna kartohrafo-heodezychna sluzhba Ukrainy (1991–2000) / za red. R. I. Sossy. K.: NDIHK, 376 s.: il, S. 344–361.

Kyslovskyi V. P., Triukhan M. O. (2011). Morski zony natsionalnoi yurysdyksii Ukrainy. *Visnyk heodezii ta kartohrafii*, No. 6, S. 20–25.

Nikolaienko D. V., Pashchenko V. M., Triukhan M. O. ta in. (2008). Ostriv Zmiinyi. Pryroda i liudy. Nauk. red. V. M. Pashchenko. K.: NDIHK, 304 s.: 533 il.

Ukraina. Administratyvno-terytorialnyi ustroi (2012): ofitsiine vydannia. Upor. M. O. Triukhan ta in. K.: NDIHK, 775 s.

Kompiuterna prohrama “Heoportall” Administratyvno-terytorialnyi ustroi Ukrainy” / Yu. O. Karpinskyi, A. A. Liashchenko, A. H. Cherin, M. O. Triukhan, R. V. Osmak, M. V. Horkovchuk, R. O. Zinenko, O. P. Revenko; Derzhavna sluzhba intelektualnoi vlasnosti Ukrainy. Svidotstvo pro reiestratsiiu avtorskykh prav na tvir No. 61298. Data reiestratsii 19.08.2015.

Stetsiuk M. P. Triukhan M. O. (2015). Metodolohichni pidkhody shchodo zemlevporiadnykh ta topohrafo-heodezychnykh robit iz vstanovlennia i oblashtuvannia derzhavnoho kordonu Ukrainy. *Zemleustrii, kadastr i monitorynh zemel*, No. 1, S. 35–43.

